

Pěchota u nás a v cizině.

Kapitán děl. Ing. Bohuslav Beneš:

Krise v útoku pěchoty.

Světová válka ukázala, že několik nezničených nepřátelských kulometů může postup útočníka tak zpomalit, že přivedené zálohy mohou mezeru, útočníkem v obranně postavení učiněnou, znovu uzavřít nebo obsadit nové obranné postavení. Problém proniknout při útoku pěchoty dnešním do hloubky rozčleněným obranným postavením rychle až k nepřátelskému spojovacímu systému a zabránit protivníku zřídit nová obranná postavení v pravý čas, není až doposud spolehlivě rozřešen. Pěchota neví dodnes ještě, jak se má zmocnit nepřátelských kulometných hnízd, aniž by byl její útok na delší dobu zastaven. Nepřetržitý průběh útoku je rozhodující pro konečný úspěch; rychlý postup pěchoty dobytým postavením je předpokladem tohoto úspěchu. Uvedený nerozřešený problém je skutečnou krizí útoku pěchoty, jak Němci nazvali neschopnost pěchoty v útoku, aby umlčela nepřátelské kulomety, které se po dělostřelecké přípravě a po přechodu pohyblivé palebné přehrady opět znovu a znovu v terénu objevují. Pokud průlomové bitvy ztroskotaly, bylo to zásluhou kulometů v obraně. Zákopová válka je nutným důsledkem zavedení kulometů na bojišti ve větším počtu.

Militär-Wochenblatt číslo 38/1936 vypočítává: Ve světové válce i po ní byl počet kulometů rozmnožen do úplného nasycení. Dnešní prapor má více než 40 lehkých a těžkých kulometů, jež se co do výkonnosti stále více vyrovnávají. Kulometné prapory, malé průzkumné jednotky atd. mají rovněž značné počty kulometů. Počítá-li se, že nepřítel má pro obranu asi třetinu záloh, dojdeme schematicky na počet 50 kulometů pro šířku fronty 1—2 km, nebo-li jeden kulomet přijde na šířku 20—40 m. Pak je možno mluvit právem o přesycení bojiště kulomety, sloužícími hlavně obraně. Kulomety se budou navzájem umlčovat, mají tedy svou určitou, byť příležitostnou cenu, ale zničit se nemohou. Umlčování je ovšem mnohem snazší pro obránce nežli pro útočníka. A právě kulometná podpora útoku má své obtíže jak v technice velení, tak v technice střelby. Tento vývoj boje se konečně ustálil, při čemž na jedné straně nalezáme silnou převahu defensivních prostředků, získanou poměrně levnými prostředky, a na druhé straně dělostřelectvo s účinkem na nejvyšší míru vystupňovaným, jakož i nové druhy zbraní, útočnou vzbud, bojové chemické látky a umělý dým. Většího účinku nežli ve světové válce dělostřelectvo asi sotva již dosáhne. Jeho účinek v budoucí pohybné válce bude spíše ještě menší; bude se musit omezovat na časově omezené palebné údery — přepady — důležitých míst v nepřátelském postavení a na zdolávání, umlčování, nepřátelského dělostřelectva. Toto působení dělostřelectva v místě úsilí útoku pěchoty přinese pravděpodobně určitý územní zisk, ale s pokračujícím pronikáním útoku do hloubky bude podle zkušeností dělostřelecká podpora obtížnější a po případě i méně účinná. Nepřátelské kulomety nejsou umístěny na úzce ohraničených prostorech tak, aby je vyřadila dělostřelecká palba jednotně řízená. Právě jejich plánovitě rozptýlení po celém obranném postavení (vyjímajíc úseky nápadné, jež možno snadno rozpoznat) způsobí, že budou ve velkém počtu nedotčeny a že budou v rozhodném okamžiku působit z hloubky i bočně. Ze střelecko-technických důvodů bude ve většině případů před průlomem postavení působit jen část kulometů obránce před hlavní postavení, kdežto po zdařilém průlomu budou tam působit všechny kulomety. Bylo by také pochybené, kdyby obránce již od počátku vysadil palbě nepřítel všechny své kulomety. Nutno pamatovat nejenom na pohyblivé zálohy, ale i na příští, rozmnožené použití kulometů v skrytých postaveních, jichž vyřazení bude zvláště těžké. Nebylo to možné ve světové válce a nebude tomu tak ani v budoucí válce pohybné nebo v střetném boji, když se kulometná hnízda stále nově objevují. A zákopová válka měla dosti času na plánovitou přípravu, a přece všechny kulomety nevyřadila. Je zřejmé, že neproniknou-li útoky v krátké poměrně době, nastane nebezpečí nového ustálení postavení obou protivníků. Tato možnost není nová a je jednou z hlavních zkušeností učiněných ve světové válce.

Je zajímavé, že v rozporu názorů o tom, pomohou-li útoky proti kulometům četné tanky nebo dělostřelectvo, je o pěchotu dbáno velice málo, ačkoliv umlčování a ničení kulometů je úkolem pěchoty, která musí mít k tomu nutné prostředky sama. Mohutné dělostřelectvo a množství tanků patří zřejmě k ofensivnímu vybavení, ale vynucují si u nepřítel podobná opatření. Pěšák má na boji dělostřelectva jen tolik zájmu, pokud nepřátelské baterie budou samy zdržovány v palbě proti nepříteli, tedy proti pěšákovi. Počet baterií, který může být uvolněn k umlčování nepřátelských kulometů, což je přece jednou z hlavních úloh, je dán případ od případu. Bude to jistě také záviset na síle nepřátelského dělostřelectva. V tomto případě by pěchota obou stran byla ponechána opět sobě a o umlčování kulometů by pak rozhodovalo jen její vyzbrojení jinými vhodnými zbraněmi.

Dosavadní přidělování baterií nebo oddílů dělostřelectva pěchotě (nebo podřizování) je jistě nutné, ale tyto baterie nemohou být považovány za dobré pěchotní baterie nejen svým materiálem, ale i malou pohyblivostí, značnou zranitelností i svým způsobem střelby. O tom, jak tuto otázku mohou rozřešit tanky, není rovněž dosud rozhodnuto. Je jisto, že plánovitá i velkorysá obrana zničí přepjaté naděje.

Němci navrhuji jistý prostředek, který může pomoci pěchotě v jejím boji proti nepřátelským kulometům rozloženým do hloubky v nepřátelském obranném systému. Jest jím lehký minomet, jenž již ve světové válce převzal do jisté míry úkol hlavní protikulometné zbraně a převzal též úlohu bývalého pěchotního děla. Ale použití po četách a dělostřelecký způsob střelby nezdá se ani účelným, ani úkolům pěchotního děla odpovídajícím. Od pěchotního děla požadujeme, aby vyřídilo nepřátelský kulomet nejvýše třetí ranou, což je z krytého postavení, jaké má vždy minomet se všemi jeho výhodami a nevýhodami, sotva asi možné. Spíše bude potřeba (i při dobrých pozorovacích podmínkách a zkráceném způsobu střelby) množství dvojnásobného. Při střelbě na body zdá se zásadní palba v četě zbytečná. Je-li palba v cíli, je cíl vyřízen v několika okamžicích několika ranami. Zdá se účelnější, používat minometného způsobu z postavení zcela nekrytého nebo jen zpola krytého, což odpovídá mnohem více úkolům pěchotního děla. Bylo by ovšem nutno přihlížet ke způsobu střelby a k použití minometu, k doplňování střeliva a k počtu palebných úloh během útoku.

Předpokládejme, že plné dvě třetiny kulometů nepřítel budou vyřaděny vlastním dělostřelectvem a kulomety. I pak má minometná četa v úseku praporu ještě veliký úkol za předpokladu, že zůstane neztencená. Němci považují tedy lehký minomet, jímž je pěchota vyzbrojena, za hlavní zbraň proti kulometům. Ovšem dva minometry u praporu, snad i čtyři v místě náporu pěchoty, nemohou po celou dobu trvání útoku vykonávat úkoly pěchotního děla, protože musí býti i na vlastní straně počítáno se ztrátami. Je proto nezbytně nutné počet minometů rozmnožit, při čemž je již méně důležité, jakou organizační formou se tak stane. Přidělení pěším rotám není pokládáno za účelné.

Motorisace lehkého minometu (pěchotního děla) byla by nejpronikavějším řešením, neboť úkol střecko-technický je mnohem snazší nežli úkol pohybově technický. Pěchotní zbraň má přece bojovat v nejtěsnějším spojení s nejpřednější pěchotou; jen tímto způsobem splňuje své úkoly rychle a jistě. Koňský potah je sice pro různý terén jistější, ale zato mnohem zranitelnější, neboť je nutná častá a rychlá změna palebného postavení, a to v dosahu nepřátelské kulometné palby, nutno také dopravovati neustále střelivo. A z jednoho palebného postavení může být řešena jen jedna úloha. Koňský potah je účelný pro lehké dělostřelectvo, bojový trén, kulometné káry atd., které jsou ponejvíce mimo dosah nepřátelské kulometné palby, ale nikoli pro pěchotní zbraň (dělo nebo minomet), která se svým dostřelem shoduje s kulometem a musí se v bojovém pásmu neustále pohybovat. Motorisace by tedy měla jen tehdy svůj účel, kdyby byla spojena s určitou pancéřovou ochranou, kdyby tedy bylo použito nízkého minometného tančíku. Taková motorisovaná rota pěchotních zbraní, jedna pro pěší pluk, řešila by umlčování kulometů nepřítel mnohem výhodněji a s lepším pojetím ve prospěch pěchoty, které musí být jednou přece jen vyhledáno. Přišli tedy Němci zase k tankům, ovšem nebude to asi tank, který má vjíždět do postavení nepřítel a vydat se jeho moderní obraně, ale má to být pouhý nosič zbraně nebo střeliva. Tento způsob řešení útoku pěchoty nenavrhuje nic více, nežli je již velkoryse učiněno v jiných armádách proti znemožnění útoku pěchoty (motorisované kulometné prapory a protitankové roty). K umlčení nepřátelských kulometů je utvoření silnější, možno-li, motorisované minometné zbraně nejmenším požadavkem k řešení této úlohy.

Kromě toho se zabývají Němci otázkou, zda minometné roty mohou i nadále zůstat v nynější formě, t. j. s přiřčeněnou rotou pěchotních děl (pro pluk), nebo mají-li být minometné čety přidělovány praporům anebo rotám. Snad by bylo možné použít protitankových zbraní i k umlčování nepřátelských kulometů přímou střelbou a nevýhody dvojité úlohy protitankové zbraně by nebyly vskutku tak veliké. Rovněž lehčí protikulometné zbraně, jako na př. granátometry, mohou úlohy minometů a pěchotních děl výhodně doplňovat.

Úloha umlčovat nepřátelské kulometry závisí nejenom na výzbroji, ale i na jakosti útočící pěchoty. Bylo již řečeno, že umlčet kulometry nepřítele se nepodaří úplně, i když pěchota útočí po dlouhé dělostřelecké přípravě, i když nepřátelská kulometná hnízda byla co nejlépe zjištěna a určena a i když útočící pěchota následovala hned za pohyblivou palebnou přehradou. Umlčovat kulometry nepřítele je úkolem pěchoty samé, dělostřelectvu se ony vzdálenosti dobře nehodí; velmi často nutno použít přímé střelby. Vyzbrojit pěchotu těžkými kulometry jen k umlčování kulometů nezdá se správné, může to mít úspěch snad jen v ojedinělých případech, ale vždy to bude spíše přechodné umlčování kulometných hnízd, podaří-li se vůbec. Vždyť kulomet může být obsluhován i jediným mužem a kulometný výcvik zná dnes takřka každý voják. Podle názoru jiného autora (Militär-Wochenblatt čis. 30/1936) je upravený lehký minomet pravděpodobně nejvhodnější zbraní k umlčování kulometů, ale schází mu ohlušující rána při výstřelu i při výbuchu střely (jaké má na př. francouzský kanon 75 mm) Akustický účinek při vypálení zvedá morálku obsluhy, což je velmi důležitý činitel, uvážíme-li, že obsluha bude velmi často pracovat v nepřátelské palbě puškové i kulometné. Proto by byl podle názoru německého autora pro tyto úkoly výhodnější kanon nežli houfnice, s nepřilíh malou ráží, aby účinek každé jednotlivé rány byl zvýšen nejen střepinami, ale i akusticky. Pásový (housenkový) pohon lafety by byl účelný, ale možnost tahu lidskou silou má být zachována pro případ poruchy pohonu. Množství střeliva má být omezeno, střelecký výcvik co nejdokonalejší, aby umlčení kulometu bylo dosaženo jen několika málo ranami. Také počet a organizace má tu velikou důležitost. Nutno dbáti také toho, aby útok, je-li již v chodu, probíhal tak rychle, aby obránce neměl času na zřízení nových obranných postavení. Není tedy zásadně správné, aby čelní útočící jednotky vyžadovaly protikulometné zbraně teprve zezadu. Je známo již ze světové války, kolik času bylo potřebí k tomu, aby se přiblížil vyžádaný minomet nebo pěchotní dělo k jednotkám, majícím vyřadit nepřátelská kulometná hnízda. Ve válce to může trvat hodiny i více, což ovšem bude mít veliký vliv na spád boje. Proto je nutné, aby tyto zbraně (nezáleží již na tom, bude-li to minomet, pěchotní dělo či speciální kulomet nebo protitanková zbraň a p.) byly součástí výzbroje pěchoty; každá rota má mít alespoň jeden lehký minomet. Je najevo, že by se tak odlehčilo i dělostřelectvu divise. Použitím těchto doprovodných zbraní pěchoty bude i spotřeba materiálu veliká, je tedy nutné počítat s určitou zásobou u pěší roty. Rychlé a důmyslné využívání terénu při zaujímání palebných postavení, dokonalý speciální, ale jednoduchý výcvik (může jej převzít pěchota) zajistí jen tímto způsobem náležitý úspěch, jehož se jinými prostředky nedosáhne, a učiní rozhodující boj skutečně až do konce proveditelným. Válečné zkušenosti ukázaly, že úkol zničit nepřátelské kulometry při útoku je pro průběh boje rozhodující a nelze to řešit uspokojivě jen společnou činností dělostřelectva.

Němci učinili s lehkým minometem při přímé střelbě dobré zkušenosti co se týká jistoty střelby. Proto je lehký minomet v německém vojsku hlavně protikulometnou zbraní. Minometné roty jsou doposud u pluků a při útoku jsou zpravidla přidělovány praporům předních sledů. Mají poměrně malou výšku, jsou lehké a mohou být dopravovány i obsluhou až do prvního sledu. O nevýhodě nedostatku minometů u předních sledů útočící pěchoty bylo zde již mluveno, právě tak jako o snaze dát pěchotě minomet na samojízdné lafetě (tančíku). Podle Militär-Wochenblattu čis. 34/1936 by splnění tohoto návrhu narazilo na velké obtíže z těchto důvodů:

1) Výcvik pěšáka, záležející dnes ve výcviku s puškou, lehkým kulometem, pistolí, ručním granátem a s přístroji speciálními (optickými), rozšířil by se i na úkoly dělostřelecké.

2) Bojový trén roty by se znatelně početně zvětšil nutným množstvím střeliva. Zásobování nejpřednějších sledů pěchoty by bylo rovněž obtížné.

3) Samojízdná lafeta potřebuje k obsluze a udržování dobře vycvičených řidičů, tedy opět odborníků. K tomu přistupuje také zásobování pohonnými hmotami; tím by se trén pěší roty ještě více početně zvětšil.

Je zřejmé, že poruchy na materiálu budou časté i četné a že mnoho materiálu bude vyřadeno. Je nutné tudíž vybavit rotu i příslušnou zálohou materiálu, snad i náhradními zbraněmi a samojízdny lafetami. Ale tento požadavek nutně zavádá příčinu k utvoření speciální roty (snad rotu doprovodných zbraní). Organické spojení doprovodné zbraně s pěší rotou je těžké, nejen organizačně, ale i výcvikově technicky. Kdyby minometná rota pěšího pluku měla na př. 3 minometné čty po čtyřech lehkých minometech a jednu čet středních minometů rovněž se čtyřmi minomety, bylo by možno přidělit každému praporu v boji jednu čet, t. j. 4 lehké minomety, nebo by se podle místa náporu mohla třetí lehká četa přidělit jednomu z obou praporů prvního sledu. Pak by v místě náporu bylo 8 lehkých minometů. Kdyby ani pak při této značné převaze nebyla hnízda nepřátelských kulometů umlčena, mohlo by se použít i čty středních minometů, což by vzhledem k jejich větší ráži bylo jistě vítanou pomocí. Střední minomety by ovšem musily mít větší dostřel. Organické podřízení všech pomocných zbraní pěchoty (minometů, protitankových zbraní a p.), které jsou normálně u pluku, je nutné a nelze je (podle názoru německého autora) změnit. Je to čistě mírové a výcvikové opatření, které ovšem musí dovolovat, aby v boji nejpřednější pěší rotu některou z doprovodných zbraní skutečně dostaly. Jednotlivé čty těchto zbraní by mohly být přidělovány praporům pravidelně. Možnost rozdělit čty na poločety těchto zbraní by mohla vésti i k přidělení jednotlivých poločet pěším rotám, při čemž by ovšem toto přidělení musilo být provedeno již před útokem, jímž má být protivníkovu obranné postavení proraženo.

Nepodaří-li se však pěchotě, aby s touto přímou podporou způsobila rozhodnutí (obrana nepřítele je rozčleněna příliš do hloubky), takže nepřítel může mít nová obranná postavení, je nutné zdolat jeho odpor (snad poslední) použitím útočné vozby. Tam, kde pěchota zápasí o rozhodnutí při zamýšleném průlomu nepřátelského postavení, mohou jí silné a soustředěné útvarry útočné vozby úlohu velice ulehčit. To ovšem neznamená, že je nutné zabývat se s každým jednotlivým kulometným hnízdem. Útočná vozba pomůže pěchotě nejvíce v tom okamžiku, když jí hrozí nebezpečí, že vykrvácí v hlubokém pásmu nepřátelského odporu. Musí jí být ovšem použito v správném okamžiku, kterého současně pěchota využije k postupu, když se nepřátelské kulomety musí rychle a co nejúplněji ukrýt, aby nebyly jednotlivými tanky rozdraceny. Útok útočné vozby nemůže ovšem pronikat v celé šíři útoku pěchoty, nýbrž útočná vozba musí vždy, pokud jí bude použito k spolupráci s pěchotou na místě průlomu nepřátelského postavení, razit pěchotě cestu a její postup usnadnit, při čemž je hlavní důraz kladen na umlčování nepřátelských kulometů. Nutno ještě připomenout, že nestačí k usnadnění nebo vůbec k umožnění postupu pěchoty, aby nepřátelské kulomety byly pouze umlčeny, což znamená pouhé přechodné vyřadění kulometů z jejich bojové činnosti, neboť ony zahájí svou další činnost, jakmile to bude možno, tedy co nejdříve. Umlčení znamená zde tedy úplné zničení, (Podle Militär-Wochenblattu číslo 30, 34, 38/1936.)

Kapitán děl. Karel Gruncl:

Novinky v konstrukci útočných vozů, v motorisaci a mechanisaci a v obraně protitankové.

1. Přeměna traktorů v tanky v Americe. Sovětská „Krasnaja zvezda“ seznamuje čtenáře s úspěšnými pokusy konanými v USA., jejichž cílem bylo přeměnit traktory s pásovým pohonem (typ 35 a 40) na tanky. O toto řešení se pokoušeli

konstruktéři v některých státech již dříve, ale vždy ztroskotalo, poněvadž hospodářské traktory nemají vlastností, požadovaných u tanků. Hnací pásy traktorů jsou příliš krátké, kdežto u tanků požadujeme pásy dlouhé, aby střelba ze zbraní tanků byla klidnější a jistější. Hospodářské traktory dosahují maximální rychlosti 8–10 km za hod., kdežto u tanků požadujeme rychlost 30–50 km za hod. Těž perování podvozku je velmi odlišné; u zvolna jedoucího traktoru je příliš tvrdé; totéž platí i o podajnosti hnacích pásů.

Teprve nyní se podařilo Američanům velmi úspěšně přizpůsobit konstrukci hospodářského traktoru tanku. Zvláštním zařízením byly hnací pásy traktoru prodlouženy, provedlo se jiné umístění sedadla řidičova, nádrže na pohonné hmoty a řízení. Na chassis traktoru se zamontovala pancířová karoserie. Uvnitř na pravé straně karoserie byly vypracovány obrněné truhlíky na střelivo. Brnění je 6'4–9'5 mm tlusté. Maximální rychlost tanku je 14 km za hod. Výzbroj: 37 mm dělo a těžký kulomet; osádka 3 mužů, váha tanku 9 t, okruh činnosti 160 km.

Nejen v Americe, ale i v jiných státech, kde je dosti hospodářských traktorů, je snaha, adaptovat je v čas potřeby na tanky. Ukazuje se však, že tato adaptace je příliš nákladná.

2. Švýcarsko. Švýcarská armáda dosud tanků postrádala (má jen jediný starý válečný typ tanku „Renault“, který je uložen v museu zbraní). Podle zpráv ruské „Krasnoj zvězdy“ byly v některých zahraničních časopisech uveřejněny obrázky nových anglických tanků „Vickers Garden-Loyd“ model 1934, které prý zakoupilo Švýcarsko v Anglii.

3. Čína. Japonský vojenský tisk přinesl podle zpráv ruské „Krasnoj zvězdy“ obrázek nového čínského obouživelného tanku. Je to prý anglický „Garden Loyd“ model 1931. Váží 3'2 t a má motor výkonnosti 56 HP. První zakoupený exemplář byl dovezen do válečné školy v Pekingu pro odborné studium. Čínská vláda hodlá prý zakoupit větší počet těchto typů.

4. Francie. „Rivista di Artigl. e Genio“ má nejnovější data o těžkém 100tunovém francouzském tanku model „D“.

Rozměry: délka 14 m, šířka 3'20, výška 5 m. Tloušťka brnění 30–55 mm. Motor má ohromnou výkonnost — 2400 HP. a umožňuje rychlost až 22 km za hod. Okruh působnosti 120 km. Výzbroj: 155 mm dělo, 11 kulometů a mimoto 6 záložních kulometů. Zdolává příkopy 6'5 m široké, náspy až 3 m vysoké.

5. Švédsko. Pokusný tank s kombinovaným podvozkem (kolový i pásový) zkonstruovala v poslední době švédská firma „Landsverk“. Výzbroj: 37 mm dělo a 2 těžké kulomety. Maximální rychlost na kolech 75 km za hod., na pásích 40 km za hod. Přeměna z kolového podvozku na pásový a naopak trvá 18 vteřin, aniž při tom obsluha musí vystoupit z vozidla. (Vyobrazení tohoto tanku je v 2. čísle 1936 německého „St. Christophorus“.)

6. Československo. Německý časopis „St. Christophorus“ čís. 2/1936 zaznamenává zprávu o nových kombinovaných (kolový i pásový podvozek) útočných vozech typu „K. H. 50“ a „60“, které jsou výrobkem Škodových závodů a jimiž jsou vyzbrojovány pluky útočné vozby.

7. Použití obojživelných tanků. Ruská „Krasnaja zvězda“ se rozplývá o možnosti použití obojživelných (plovoucích) tanků k ochraně vojsk při vysazování z lodí. O témže úkolu plovoucích tanků se zmiňuje i známý britský gen. Fuller. Tanky před vysazením vojska s lodí se spustí na vodu a plovou ke břehu, kde provedou průzkum míst pro příhodné vysazení a toto vysazení též zajistí proti překvapení. Po vysazení slouží tyto tanky k podpoře útočících jednotek.

8. Doprava tanků letouny. Pokusy v tomto směru konali Američané a Rusové s použitím velkoletounů a malých lehkých tanků 3tunových až 6tunových, které se přimontovaly k podvozku letounů. Použití takto dopravovaných tanků ve větším množství má nesmírný význam pro operace, neboť tím se umožňuje překvapující zasazení jednotek tanků v týle nepřítele. Německý „St. Christophorus“ čís. 2/1936 se zmiňuje o pokusech známého amerického konstruktéra tanků „Christie“, jenž hodlá zkonstruovat létající tank. Pokusný model tohoto tanku je vyobrazen v citovaném německém časopise.

Obrněná auta.

1. Nové švédské obrněné auto „Landsverk 185“. Podle ruské „Krasnoj zvezdy“ má švédská armáda ve výzbroji 2 nové typy obrněných aut „Landsverk 185“, z nichž první má podvozek 4kolový, druhý 6kolový. Data o 6kolovém typu: motor výkonosti 60 HP, umožňující maximální rychlost vozidla 60 km za hod. Váha asi 4 t. Vůz je opatřen dvojím řízením. Výzbroj: dvojkulomet, z něhož 1 kulomet je velké ráže — 20 mm, druhý má ráž normálního těžkého kulometu. Vůz veze s sebou však ještě několik záložních kulometů.

2. Vrháče dýmotvorných pum u britských obrněných aut. Podle zprávy uveřejněné v „Times“ a v německém „St. Christophorus“ čís. 2/1936 konají se v britské armádě pokusy s obrněnými auty, která jsou vybavena zvláštními vrhači dýmotvorných pum, umístěnými po obou stranách pozorovatelské věže. Použití jich je myšleno takto: Zpozoruje-li velitel vozu nepřátelskou protitankovou zbraň, uvede v činnost pákou zařízení, jímž je vržena dýmotvorná puma asi na 60 m před vozidlo; po explozi vytvoří dýmovou clonu, pod jejíž ochranou se může auto vyhnout hrozcímu nebezpečí. Tyto vrhače se zkoušejí též u tanků, aby pod ochranou umělého dýmu mohly útočit na nepřátelskou protitankovou zbraň, která je ohrožuje.

Motorisace a mechanisace zbraní.

1. Nové automobilisované podvozky amerického dělostřelectva. Na podvozky známých amerických lehkých tanků „FIE 6“ namontovali Američané 75 mm horská děla, čímž vytvořili konstrukci automobilisovaného horského děla pro horské útvary, které dosud používaly k dopravě těchto děl soumarů (podle zprávy v německém „St. Christophorus“ čís. 2/1936).

2. Motorisovaný francouzský koloniální pluk. 1. pluk afrických střelců v Maroku odevzdal podle zprávy „France militaire“ veškeré své koně a byl nyní úplně motorisován. Částečně byl motorisován již na jaře r. 1934. Nyní je pluk vybaven většinou obrněnými auty.

3. Terénní vozy na dopravu jednotek. V britské armádě se nyní používá podle německých zpráv (viz „St. Christophorus“ čís. 2/1936) pásových podvozků lehkých tanků „Mark II“ k dopravě jednotek a střeliva na bojiště. Takto přizpůsobený terénní vůz pojme 12 mužů a větší množství střeliva. 6válcový motor „Rolls-Royce“ výkonosti 75 HP umožňuje vozidlu rychlost až 56 km za hod. Okruh působnosti 260 km při spotřebě 130 l benzínu. Pokusnými jízdami těchto vozů se dokázala trvanlivost hnacích pásů: vydržely 3200—4800 km.

4. Další pokroky v motorisaci belgické armády. „Temps“ se rozpisuje o pokračující motorisaci belgické armády. Několik dělostřeleckých oddílů je již motorisováno. Byly pro ně zakoupeny 6kolové anglické traktory od firmy „Morice“. 155 mm hrubé houfnice sborového dělostřelectva jsou nyní motorisovány. Traktory mají kola s pneumatikami. Armádní vedení hodlá postupně motorisovat veškeré sborové dělostřelectvo. U 2 jezdeckých divisí byla polovina 2 jezdeckých pluků motorisována. Druhá polovina má být motorisována v dohledné době.

Jezdecký motorisovaný pluk bude mít: eskadronu motocyklistů, rotu tanků, eskadronu obrněných aut a rotu doprovodných zbraní.

Trény a ženijní mostní soupravy jsou již úplně motorisovány.

5. Motorisace v italské armádě. K dvěma „rychlým divisím“, které byly organisovány minulého roku, přistupuje nyní třetí „rychlá divise“ a v létě 1935 nově utvořená „motorisovaná divise“. Všechny těchto jednotek bylo použito o loňských italských manévrech.

Složení rychlých divisí: jezdeckto (hlavní prvek), cyklisté, dělostřelectvo a jen asi $\frac{1}{4}$ motorisovaných zbraní (obrněná auta a tanky).

Motorisovaná divise je naproti tomu úplně motorisována a člení se na 2 pěší pluky po 3 polních a 1 kulometném praporu (vše na autech), prapor tanků, kulometný prapor na motocyklech, motorisovaný dělostřelecký pluk, spojovací oddíl s radio-telegrafní rotou, četou fotografickou a četou rozhlasovou, ženijní rotu, zdravotnickou a dopravní rotu.

Zamýšlené vybavení této divise terénními vozy se dosud neuskutečnilo a divise má dosud jen vozidla, odkázaná na komunikace. Jsou to 5tunová nákladní auta. Každý pěší pluk má jich 40. Do každého vozu se vejde 22 mužů s veškerým výstrojem a výbrojí. Auta se vyznačují velikou šířkou, a jak ukázaly loňské manévry v jižním Tyrolsku, ztěžovala na úzkých horských silnicích značně dopravu, a proto i pochodový ruch jejich byl značně snížen. Dělostřelecký pluk je vybaven normálními nákladními auty, na nichž se veze obsluha. Ke každému autu je připojen pří- věsný dvukolový podvozek, na němž je naloženo dělo.

Prapor tanků je vybaven lehkými tanky „Fiat Ansaldo“. Pro příslušníky „rychlých divisí“ a divise „motorisované“ bylo stanoveno též zvláštní označení: příslušníci dělostřeleckých jednotek mají na čepici kovový odznak, a to automobilní kolo, přes které jsou zkříženy 2 dělové hlavní; odznak příslušníků kulometných praporů mají kovový odznak týž, jenže místo dělových hlavní je tu odznak kulometu. Toto označení nosí kulometníci na levém rukávu. Důstojníci mají toto označení pozlacené, poddůstojníci bronzové, mužstvo z černého hedvábí. (Podle německého „St. Christophorus“ čís. 2/1936.)

6. Organisace eskadrony obrněných aut v Holandsku. Německý „St. Christophorus“ čís. 2/1936 přináší zprávu, že 1. IV. 1936 byla organisována v holandské armádě první eskadrona obrněných aut, která bude podřízena 1. lehké brigádě.

Organisace eskadrony: 4 čety, každá četa 3 obrněná auta a družstvo motocyklů (každé družstvo lehký kulomet). Personál byl vybrán od jezdeckta. Mírová posádka eskadrony: Herzogenbusch.

7. Protiletadlové kulometry na motocyklech. Podle ruských zpráv („Krasnaja zvezda“) dostala japonská armáda nové protiletadlové kulometry, které jsou namontovány na motocyklech.

8. Nové baterie protiletadlových děl ve Švédsku. Švédské dělostřelectvo dostalo nové baterie 75 mm protiletadlových děl „Bofors 30“ s moderními zaměřovacími přístroji. Dostřel proti vzdušným cílům 8000 m. Děla jsou tažena traktory a po první byla zkoušena o loňských podzimních manévrech švédské armády. Dělo s traktorem je vyobrazeno v německém časopise „St. Christophorus“ čís. 2/1936.

9. Nynější situace v motorisaci britské armády a další úmysly. Zprávy několika zahraničních časopisů (Times, Daily Telegraph a Krasnaja zvezda) dávají tento obraz nynějšího stavu motorisace britské armády. Úplně motorisovány jsou:

2 jezdecké pluky, vybavené obrněnými auty, 2 jezdecké dělostřelecké oddíly, 8 polních dělostřeleckých oddílů, všechny oddíly hrubého, těžkého a protiletadlového dělostřelectva, veškerý bojový trén pěchoty a trény všech útvarů vůbec.

V Indii jsou motorisovány: 2 oddíly polního dělostřelectva, všechny oddíly hrubého dělostřelectva, část spojovacích oddílů.

Roty obrněných aut se postupně přetvořují v rotu tanků. Tato reorganizace má být skončena do konce roku 1936. V Indii nebudou však motorisovány dělostřelecké baterie s domorodou obsluhou, bojový trén pěchoty a jezdectvo. V přítomné době se konají v Anglii pokusy s nově organizovaným kulometným praporem a s pěší brigádou, u níž veškerý zvířecí potah a koně důstojníků byli nahrazeni motorem.

Na základě zkušeností z manévru 1935 a na základě rozmachu motorisace ve všech armádách rozhodla se nejvyšší britská vojenská rada k těmto dalším organizačním změnám:

Více než polovina jezdectva bude mechanisována. Z celkového počtu 22 jezdeckých pluků je 6 pluků v Indii, ale ty mechanisovány nebudou. U pěchoty budou organizovány kulometné prapory, a to pro každou pěší brigádu jeden. Pěší brigáda bude mít pak 3 prapory střelecké a 1 kulometný. U kulometného praporu budou též zbraně protitankové a minomety. Střelecké prapory budou mít 52 lehkých kulometů.

V úspěšných pokusech s mechanisovanými jezdeckými pluky bude pokračováno, aby se vyzkoušel nový výstroj a výzbroj. Dosud se konaly pokusy jen s několika mechanisovanými eskadronami. Bude se též zkoušet nová organizace jezdecké divise, která bude mít mechanisovanou jezdeckou brigádu s mechanisovaným dělostřelectvem a normální jezdeckou brigádou. Pomýšlí se také na organizaci „rychlých“ divisi (místo jezdeckých divisi), které by měly tuto organizaci:

- a) průzkumný pluk, vybavený obrněnými auty,
- b) mechanisovanou brigádu, která by měla pluk lehkých tanků a 3 mechanisované jezdecké pluky,
- c) brigádu tanků,
- d) 2 mechanisované oddíly dělostřelectva,
- e) motorisovaný kulometný pluk,
- f) motorisovaný ženijní prapor s příslušným materiálem.

Mimo jiné se požaduje též, aby každá divise dostala prapor tanků a každý polní prapor pěchoty mechanisovanou četou minometů (3 minomety) a mechanisovanou rotu těžkých kulometů (12 kulometů).

Čtvrtý prapor pěší brigády má být kulometný prapor.

10. Motorisované jednotky v podzimních manévrech francouzské armády r. 1935 (podle německého „St. Christophorus“ čís. 2/1936). Manévrum francouzské armády v září 1935 v Champagni věnovalo vrchní velení armády zvýšenou pozornost, poněvadž se mělo zkoušet užití vyšších motorisovaných a mechanisovaných jednotek po stránce technické i taktické. Proto byla pro manévry volena také velmi jednoduchá situace.

Severní strana červená, tvořená 3. motorisovanou pěší divisí, měla za úkol proniknout na jih a zdržovat silného nepřítele, který hned po vypuknutí války postupoval k severu. Organizace 3. motorisované pěší divise:

- a) 3 pěší pluky na autech,
- b) motorisovaný divisní přezvědný oddíl,
- c) motorisovaný hrubý dělostřelecký pluk,
- d) motorisovaný ženijní prapor,
- e) motorisovaný spojovací oddíl a trény.

Jižní strana modrá — byla tvořena motorisovaným VI. sborem, který po soustředění měl 2/IX překročit Marnu a Aisnu a odrazit nepřítele, postupujícího od severu k jihu.

VI. sbor byl organizován pro manévry takto:

a) lehká mechanisovaná divise tvořená: 2 pluky lehkých tanků, plukem „dragons portés“, 2 oddíly motorisovaného lehkého dělostřelectva, motorisovanou hrubou baterií a s příslušnými jednotkami ženijními, spojovacími a dopravními,

b) 12. motorisovaná pěší divise, která měla touž organizaci jako 3. motorisovaná divise strany červené,

c) motorisovaná pěší divise (stejně organizovaná jako 12.) při manévrech však nezasáhla.

Obě strany měly k dispozici velký počet letectva: velitelství VI. sboru a taktéž i velitelství každé divise u obou soupeřících stran mělo k dispozici eskádu zvědného letectva; u obou stran bylo použito celkem 5 eskád nových bombardovacích a 2 eskád stíhacích letounů. U severní strany bylo kromě toho použito eskádry helikoptér.

Celkem se zúčastnilo manévru asi 30.000 mužů a 5500 motorových vozidel všech druhů.

Manévrové území: Manévry se konaly v prostoru asi 30—40 km širokém a 120 km hlubokém. Terén skytal zvlášť obtížné překážky v pohybu motorisovaných jednotek. Z toho důvodu byl také terén volen. Tak na př. VI. armádní sbor musil zdolávat na pochodu 4 vodní toky.

Počasí: V první části manévru převládalo teplé a suché počasí, v druhé části bylo deštivo. První část byla tedy více přízniva motorisovaným jednotkám a letectvu než část druhá.

O průběhu manévru se velmi podrobně zmínil „Militär-Wochenblatt“ v čís. 30/1936. Manévry poskytují mnoho námětů k přemýšlení a úvahám. Pro severní stranu (červená) byly námětem předpokládány státní hranice severně od Aisny. Červená strana měla znázorňovat rychlý a překvapující nástup a postup přes hranice při vypuknutí války a rušení nástupu nepřítele a jeho zahajovacích operací. Modrá (jižní) strana, která se soustřeďovala v prostoru Mailly-Sézanné, měla 2/IX vyrazit k severu, překročit Marnu a Aisnu a odrazit nepřítele, který by se snažil proniknout na jih. 2/IX zahájila 12. motorisovaná modrá divise postup k severu, ve 2 proudech. Vpředu pracoval průzkum, patřící divisi mechanisované, který se skládal z obrněných aut, motocyklů, „dragons portés“, několika lehkých děl a pozorovacího letectva. Tento průzkum měl mimo jiné zjistit, zda přechody přes Marnu a Aisnu nejsou porušeny nebo úplně zničeny. Zde se ukázala právě velká výhoda rychlého a mohutného průzkumu. Průzkum zjistil porušené mosty přes Marnu (asi 50 km severně od Mailly), ale nalezl neporušený přechod u Cumières. Všechny jednotky průzkumu přeshly a zajistily ještě v noci předmostí pro přechod zbytků své divise a divise motorisované. Gros vyčkávalo zatím jižně od Marny výsledků průzkumu a odpočívalo. Všimněme si nyní, jaká opatření učinil velitel severní strany: když poznal ze zpráv od letectva, že se modří soustřeďují v prostoru Mailly-Sézanné, pronikl rychle s hlavními silami na jih a postavil se k obraně severně od řeky Vesle, aby využil této výborné přirozené překážky. Zatím v noci s 2/IX na 3/IX překročila celá 12. modrá divise Marnu pod ochranou vytvořeného předmostí a její ženisté vybudovali válečný most přes Marnu, aby ji hlavní síly VI. sboru mohly pak rychle všechny překročit. Po překročení Marny postupovaly pěší pluky 12. divise dále k severu již pěšky. 3/IX zahájily na celé frontě dotykové hlídky 12. motorisované divise a 1. mechanisované

divise svou činnost. Zjistily, že bude třeba, aby obě divise podnikly na nepřítele plánovitě připravený útok, poněvadž jen mechanisovaná divise zdála se k tomuto úkolu příliš slabá. Jaká byla výchozí situace červené strany? Když se velitel této strany dověděl ze zpráv letců, že se v prostoru Mailly shromažďují silné oddíly modrých, obsadil, jak již bylo řečeno, terén severně, od řeky Vesle, aby využil toku jako přírodní překážky proti postupujícímu nepříteli.

Třetinu své pěchoty, motorisované dělostřelectvo a ženisty vysunul na jižní okraj lesa jižně od Remeše resp. až k řece Marně, aby byly zajištěny přechody přes Marnu, anebo aby přechody byly zničeny, kdyby nepřítel postupoval. Ale ačkoli toto opatření velitele červených bylo velmi dobré, ukázala praxe, že bylo učiněno již pozdě, poněvadž velitel červené strany nevyužil do krajnosti rychlosti svých motorisovaných jednotek. Tím se stalo, že modří přešli u Cunnières neporušený most přes Marnu dříve, než červení jej mohli zničit. Síly vyslané velitelem červených až k Marně musily ustoupit na sever.

4/IX se podařilo modrým na nestřežených místech překročit řeku Vesle v plouvoucích pryžových člunech a v jiných výpomocných prostředcích. Je zajímavé, že červené letectvo, ač bylo v převaze, nezjistilo vůbec místa přechodu modrých. Po překročení řeky zahájili modří na celé frontě útok s velkým úspěchem. Červení byli nuceni ustoupit na sever. 4/IX v poledne byly manévry přerušeny a pokračovalo se v nich od 5/IX odpoledne do 7/IX odpoledne. Modří zasadili proti červeným, kteří vrhli k protiútku své jezdecké, opět mechanisovanou divisi. Zatím co tato divise operovala, byla naložena 12. motorisovaná divise a převezena v noci na frontu a zasazena vedle mechanisované divise. Červení byli přinuceni k ústupu až za řeku Aisnu.

Poznátky získané z manévru.

Nápadné bylo, že mechanisované divise bylo o manévrech použito tak jako jezdecké divise, k průzkumu, k zajištění a — k pronásledování. Pro rozhodný úder však byla zasazena motorisovaná divise. Neboli nebylo zde využito rychlosti, možnosti překvapení a vůbec vlastností, které má divise mechanisovaná. Dalším velmi důležitým poznatkem bylo, že velké motomechanisované jednotky nemohou uniknout leteckému pozorování a tudíž ani náletům letců. Letci mnohdy zjistili motomechanisované oddíly na dálku 20—30 km s výše 3000—4000 m. Z toho plyne poučení, že se veškeré pochody a přesuny motomechanisovaných jednotek musí konat v noci; ve dne jen tehdy, má-li vlastní letectvo převahu ve vzduchu. Dále se poznalo, že pro motorisované a mechanisované jednotky jsou nejspolehlivějším pojátkem motocyklisté! Radiotelegrafické spojení se osvědčilo jen na pochodech. V boji se však ztrácelo mnoho času šifrováním a dešifrováním depeší. Telefonické spojení se dalo použít jen u motorisované divise, když byla pěchota vyložena a postupovala dále pěšky, a u dělostřelectva v palebném postavení.

Po technické stránce se výborně osvědčila nová protitanková děla, 25 mm, která se zkoušela již v létě 1935. Počet jich bude nyní rozmnožen.

Výborně se osvědčily též nové lehké tanky „D 1“.

Co se týká obrněných aut, došlo se k tomu názoru, že na průzkum a na malé výpady jsou výborné, ale k řešení čistě bojových úkolů se nehodí, obzvláště tehdy ne, je-li nutno počítat s nepřátelskými tanky a mohutným dělostřelectvem.

Dále se ukázalo, že motomechanisované jednotky potřebují úžasnou spoustu materiálu (zvláště náhradního) a střeliva a že právě doplňování materiálu a střeliva je velmi obtížným problémem. Ruskému způsobu spolupráce jezdeckta s motomechanisovanými jednotkami bude třeba věnovat zvýšenou pozornost.

Protitanková obrana.

1. Cvičení britské armády v protitankové obraně. Použití min.

Podle ruské „Krasnoj zvězdy“ se konala v britské armádě větší cvičení v protitankové obraně. Každé pěší divisi byly přiděleny 3 ženijní roty na nákladních autech a 3300 protitankových min, tedy dvojnásobná výbava min, než má britská pěchota normálně. Jediná ženijní rota vybudovala za jedinou noc minové pole o 240 minách, 9 minových přehrad po 44 minách a 6 překážek ze záseků a drátů. V dalším průběhu cvičení byly všechny ženijní roty podřízeny jedinému veliteli, při čemž vykonaly ohromný kus práce: dostaly rozkaz, aby znemožnily spojení nepřátelskému mechanisovanému oddílu nazad, při čemž každá rota musila za noc vybudovat v přiděleném úseku minové pole a záseky. Miny byly uvedeny v činnost elektrickým zařízením.

Minová pole byla vybudována na tři rozličné způsoby, aby se vyzkoušel způsob nejvhodnější a nejrychlejší.

1. K důkladné obraně fronty v šířce 900 m bylo nakladeno 1500 min, a to vedle sebe vždy skupiny 4 min pohromadě, vzdálené od sebe 3'5 m, mimo to i jednotlivé miny, vzdálené od skupin 1'35 m.

2. Na jiný úsek fronty v šířce 900 m bylo nakladeno 1000 min ve 2 řadách za sebou šachovitě — miny jednotlivě, vzdálené od sebe 1'8 m.

3. Konečně na úsek fronty v téže šířce bylo nakladeno 700 min s rozstupy 2'7 m.

Cvičením se získal poznatek, že motorisovaná ženijní rota o 160 mužích může sama i na širokém úseku fronty vybudovat v krátkém poměrně čase velmi účinné překážky protitankové. Bohužel nikde není uvedeno, jakého času bylo potřebí k vybudování.

2. Rota doprovodných zbraní u britské pěchoty.

Podle ruských zpráv („Krasnaja zvězda“) hodlají Angličané reorganizovat rotu doprovodných zbraní u pěších pluků. Rota bude mít kromě dosavadních minometů protitanková děla a protitankové pušky, od jejichž konstrukce se bude vyžadovat účinek proti pancířům všech druhů až do dálky 1500 m. Protitanková děla budou mít ráž 35 mm a budou tažena malými traktory. Leč i konstrukce minometů má být vyřešena tak, aby i z nich bylo možno střílet přímo na tanky.

3. Rozmnožení počtu protitankových a protiletadlových zbraní v holandské armádě.

Německý „St. Christophorus“ čís. 2/1936 zaznamenává zprávu, že v holandském rozpočtu na armádu na rok 1936 je pamatováno zvýšenou částkou na lepší vybudování dosavadní protiletadlové obrany a na zavedení nové protitankové zbraně v armádě ve větším počtu. Několik konstrukcí těchto zbraní bylo již zkoušeno.

—cl:

Samostatné kulometné prapory?

V zahraničním vojenském tisku („Militär-Wochenblatt“ čís. 27/1936), ba i v domácím tisku („Völk. Beobachter“ z 28/I 1936) se objevily články o pokusné organizaci kulometných praporů v britské armádě. Britská pěší brigáda má mít podle těchto zpráv v budoucnu 4 prapory, a to 3 střelecké a 1 kulometný. Tuto organizaci považuje německý tisk („Mil. Wochenblatt“ čís. 35/1936, sl. 1558) pro britské poměry za velmi výhodnou. Pro německou armádu však doporučuje organizovat zcela samostatné kulometné prapory, a to z těchto důvodů: Za útoku bude potřebí většinou jen omezeného počtu těžkých kulometů, poněvadž příliš rasantní dráha střely ani nedovolí

použít kulometů ve větším počtu (?). Naproti tomu v obraně nebudeme mít nikdy dostatečný počet těžkých kulometů, čehož konečně není ani potřeby (?), poněvadž je vždy mnohem lépe, má-li vyšší velitelství stále v ruce určité zálohy kulometných jednotek, aby jimi mohlo disponovat případ od případu na ohroženém místě fronty.

V moderních armádách jsou kulometné jednotky větším dílem motorisovány, aby se u nich dosáhlo větší pohyblivosti. Kdybychom mohli seznat útočný úmysl nepřítele v pravý čas, dala by se ovšem ohrožená místa fronty výborně zesílit zasazením motorisovaných kulometných praporů. Ale jisto je, že útoky moderních armád budou podporovány útočnými vozy. Z toho zase plyne, že na ohroženém místě fronty bude nutno zasadit nejenom dostatečný počet kulometných jednotek, nýbrž i protitankových zbraní. Proto by kulometný prapor, aby plně mohl vyhovět v moderním boji, měl mít kromě normálních těžkých kulometů také kulometry protitankové. Tím by se také usnadnilo velení a usnadnila by se vzájemná spolupráce zbraní. I kdybychom zasadili kulometný prapor až tehdy, když by již nepřítel někde prorazil, bude vždy třeba kromě kulometů i zbraní protitankových, protože normální kulometry by byly vždy proti útočným vozům, které prorazily frontu, úplně bezbranné.

Veliká pohyblivost motorisovaného kulometného praporu dovoluje, abychom ho použili k ucpání mezery ve frontě, na nechráněném křídle a p. Velmi názorné příklady použití kulometného praporu k těmto úkolům uvádí v 33. čísle „Mil. Wochenblattu“ německý kpt. Ponath, příslušník 9. říšskoněmeckého kulometného praporu. A právě při zasazení kulometného praporu k ucpání mezery ve frontě nebo na nechráněném křídle je velmi pravděpodobno, že budeme mít co činit s nepřátelskou útočnou vzbou, neboli je tím plně odůvodněno vybavení kulometných praporů zbraněmi protitankovými. Boj proti nepříteli, jenž někde prorazil frontu, nebo boj na křídle lze velmi účinně podporovat rychlým vytvořením překážek, které zvlňhují postup nepřítele, nutí jej k obejití překážek, čímž se zase dává možnost účinnému působení kulometů. Z toho tedy plyne, že ve většině akcí bude třeba, aby kulometným praporům byli přiděleni ženisté.

Je tedy jasno, že kulometné prapory bude nutno vybavit trvale takovými zbraněmi, aby mohly řešit úplně samostatně i větší množství úkolů. Tím z nich vytvoříme velmi cenné jednotky, schopné akcí téměř v každém bojovém údobí. Jedinou nevýhodou při tomto vybavení kulometných praporů by byl snad jen dosti různorodý výcvik. Leč přes to by bylo již v míru lépe, aby byli přímo u praporu cvičeni kulometníci, ženisté, obsluha protitankových zbraní a p. Mužstvo si zvykne již v míru vzájemné spolupráci a také pro velitele všech stupňů bude to výhodnější. Představme si jen za války narychlo organisovaný kulometný prapor, složený z cizích lidí, z cizích zbraní, a připočteme si k tomu ještě malou zkušenost velitelů s takto smíšeným praporem. Práce s takovým oddílem by jistě nebyla příliš snadná.

Jádrem kulometného praporu zůstanou ovšem 3—4kulometné rotý. Němci dávají přednost praporu o 4 rotách, aby byl prapor s to nejenom působit na frontě určité šířky, ale aby se mohl výhodně učlenit také do hloubky. Čety o 4 kulometech by byly nejvýhodnější, poněvadž by je bylo možno podle potřeby ještě dělit na družstva.

A nyní ještě o jednotkách, které je nutno kulometnému praporu přidělit vzhledem k jeho mnohostranným úkolům:

Za nejdůležitější požadavek považují Němci vybavení kulometných praporů doprovodnými (protitankovými) zbraněmi. Potřebují jich nutně právě tak jako pěchota nebo dělostřelectvo.

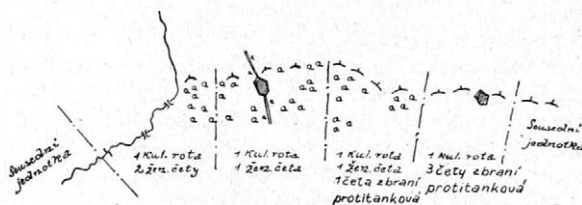
Dále je nutno, aby měl kulometný prapor trvale přidělené ženisty, dobře vycvičené hlavně v rychlé stavbě protitankových překážek, v pracích ničivých a boji-

vých, v kladení minových polí, v budování lehkých přechodů přes vodní toky, v budování protiplynových úkrytů a v asanačních pracích.

Zdá se však, že pro kulometný prapor nepostačí pouhá četa doprovodných (protitankových) zbraní, jak tomu bývá u normálních polních praporů, poněvadž lze předpokládat, že kulometný prapor bude velmi často zasazen na značně širokém úseku fronty. Z toho důvodu by též nebylo možno, aby se praporu přidělovali ženisté a protitankové zbraně od divise (od divisního ženijního praporu a od divisního protitankového oddílu).

Doprovodných (protitankových) a ženijních čet nesmí být u kulometného praporu používáno schematicky (přidělování těchto čet jednotlivých kulometným rotám). „Militär Wochenblatt“ čis. 35/1936 podává situační náčrtek, znázorňující zasazení kulometného praporu do mezery ve frontě, kde jsou ženijní čety a čety doprovodných (protitankových) zbraní zasazeny podle skutečné potřeby (náčrt).

Náčrt použití kulometného praporu (k ucpání mezery vzniklé ve frontě).

Vysvětlivka: Znázorněná řeka tvoří překážku pro tanky.

Aby kulometné prapory byly vybaveny dokonale, musí být alespoň část jich zařízena pro střelbu protiletadlovou.

Podle zpráv německého vojenského tisku se pomýšlí v Anglii na vybavení kulometných praporů mechanisovanou přezvědnou rotou, která má mít 7 malých terénních vozů. Rota ta bude patřit organizačně k štábu praporu a bude vybavena radiovou stanicí ke spojení s velitelem kulometného praporu.

Z toho je vidět, že v moderních armádách je snaha organisovat větší kulometné jednotky, které by byly také pohyblivé. Jak známo, používalo se větších kulometných jednotek již za světové války (kulometná skupění), ale jen na ustálené frontě. O použití jich ve válce pohybné není mnoho zkušeností.

—cl:

Motorisovaný přezvědný oddíl u vyšších jednotek pěchoty.

V otázce organisace a použití motorisovaných přezvědných oddílů doporučuje polský „Przegląd Wojskowo Techniczny“ (červenec 1935) na základě zkušeností získaných v polské armádě toto řešení:

U vyšších jednotek pěchoty úplně postačí motorisované bojové prostředky, z nichž se v čas potřeby může vždy sestavit přezvědný oddíl, ten však musí vyhovovat některým podmínkám.

1) Musí být schopen konat přezvědy i bojem, tedy pracovat úplně samostatně na vzdálenost až i do 50 km od hlavních sil.

2) Musí mít velmi dobrého velitele, znamenitě vycvičený personál a spolehlivá pojiťka.

Citovaná polská revue navrhuje tudíž tuto organizaci oddílu:

- a) Velitel s pobočníkem, k dispozici 1 osobní auto, 1 lehké obrněné auto, 1 motocykl.
- b) Družina velitele oddílu: 3 ordonanční poddůstojníci, k dispozici 3 motocykly.
- c) Spojovací četa s 3 radiovými stanicemi na motocyklech anebo na autech, hlídka signální s vyznačovacími a vytyčovacími terči pro spojení s letcem, hlídka pro optickou signalisaci se signálními přístroji na 2 motocyklech.
- d) Četa motocyklů k průzkumu a zajištění.
- e) Četa obrněných aut pro průzkum na silnicích.
- f) Rota lehkých přezvědných tanků, určená též k manévrování v terénu.
- g) Pěší rota s četou těžkých kulometů na lehkých nákladních autech. Jejím úkolem je využít úspěchů, dobytých útočnými vozy.
- h) Četa lehkých tanků jakožto úderný (průrazný) prvek.
- i) Motorisovaná četa lehkého dělostřelectva určená k podpoře přezvědného oddílu v boji a k obraně proti tankům.
- j) Ženíjní četa.
- k) Družstvo plynových patračů.

Úkoly, které může řešit takto motorisovaný přezvědný oddíl, jsou:

- a) přezvědy pro vyšší velitelství;
- b) rychlé dosažení a obsazení důležitých terénních úseků;
- c) oddíl může být i pohyblivou zálohou vyššího velitelství;
- d) může ho být použito k ochraně vlastního křídla, velmi dobře při pronásledování a při boji na zdrženou;
- e) v obraně k průzkumu směrů vhodných pro přiblížení nepřítele.

Motorisovaný přezvědný oddíl získává zprávy o nepříteli jednak svými hlídkami, jednak bojem. Poněvadž tato činnost je vlastně úplně samostatná a daleko od hlavních sil, musí být boj svedený s nepřítelem velmi rychlý, aby nebylo nebezpečí, že oddíl bude zničen při početní převaze nepřítele. Za tím účelem je nutno znát sílu, rozmístění (hlavně křídla) a z toho plynoucí pravděpodobné úmysly nepřítele. Kromě toho musí oddíl též prozkoumávat terén pro vlastní vyšší velitelství.

Rychlost motorisovaných přezvědných oddílů nebude zpravidla větší než 12 km za hodinu.

Spolupráce s letcem je samozřejmá. Letcem dodané zprávy o situaci nepřítele umožňují veliteli přezvědného oddílu větší volnost v jednání a velkou úsporu času.

Rozčlenění oddílu: vpředu asi na 5 km od gros oddílu jsou přezvědné tanky a obrněná auta. Na postranních souběžných komunikacích jedou hlídky motocyklistů. Úkolem tohoto jakéhosi předvoje přezvědného oddílu je zjišťovat, kde je nepřítel, jak je silný a co dělá.

Gros přezvědného oddílu postupuje po ose pochodu rozčleněno v menší skupiny. Spojení mezi jednotlivými skupinami: optickou signalisací (raketami), motocyklisty a radiotelegrafií.

Spojení mezi velitelstvím přezvědného oddílu a vyšším velitelstvím pěchoty motocyklisty, radiotelegrafií a pomocí letounů.

Má-li přezvědný oddíl získat zprávy bojem, musí být do boje vrženy veškeré síly oddílu. Sled čelních nepřátelských zajišťovacích prvků musí být prorazen, lehké přezvědné tanky musí zjistit nepřátelské křídlo, aby bylo umožněno udeřit nepříteli do boku. Lehké tanky a obrněná auta provedou pak tento útok a připravují tak zároveň cestu pěchotě přezvědného oddílu, která terén dobytý útočnými vozy obsazuje. Motorisované dělostřelectvo přezvědného oddílu se snaží umlčet nepřátelské protitankové zbraně, nebo bojuje s nepřátelskými útočnými vozy.

Splní-li přezvědný oddíl svůj úkol, musí se snažit stůj co stůj udržet s nepřítelem dotyk až do doby, než jsou zasazeny na bojiště hlavní síly, pro které přezvědný oddíl pracoval.

Je-li však nepřítel v převaze, je úkolem přezvědného oddílu hlavně zdržovat postup jeho útočných vozů.

Výborně lze užít přezvědného oddílu při pronásledování nepřítele. Je-li možno, snaží se rychlé části oddílu proniknout vpřed po vedlejších komunikacích a přepadnout ustupujícího nepřítele na příznivých místech, jako na př. v soutěskách a p.

Činnost oddílu v boji na zdrženou: Palba pěchoty a dělostřelectva přezvědného oddílu nutí nepřítele postupovat v rozčleněných tvarech, zatím co útočné vozy oddílu podnikají výpady do boků nepřítele. Pěchota přezvědného oddílu může působit až na malou vzdálenost, poněvadž útočné vozy jí vždy umožní snadné odpoutání a ústup na další postavení. Z toho důvodu musí být volena postavení pěchoty blízko za sebou. Bojem pěchoty a dělostřelectva, výpady útočných vozů a ničením mostů je nepřítel donucen k pomalému postupu, stále v rozčleněných tvarech. Má-li nepřítel hojnost protitankových zbraní, není radno, aby přezvědný oddíl by vysunut příliš daleko od hlavních sil vyšší jednotky, pro kterou pracuje, poněvadž by mohl být snadno zničen.

—Jrš.—

Motorické jednotky.

(Podle M. W. duben 1936.)

V článku „Motorisierte Schützen“ uvádí jeho autor mjr. Spannenkrebs: Motorické jednotky se dělí na pluky, prapory a jsou dopravovány auty. K boji sesedají. Může jich být použito:

1) samostatně. Jsou-li jim přiděleny i jiné zbraně, mohou se z nich utvořit lehké brigády (divise). Mohou dostat obdobné úkoly jako jezdecké brigády. Byly utvořeny, aby se dosáhlo větší rychlosti i okruhu činnosti, než má jezdeckvo, a aby se ušetřilo na námaze.

2) v rámci smíšených jednotek, v nichž tvoří menšinu, na př. ve franc. jezdecké divisi nebo v jiných motorisovaných vyšších jednotkách. (Panzerdivisionen.)

K obrněným jednotkám by měly motorisované jednotky přináležet organicky, aby je podporovaly (na př. předjedou při nejasné situaci, obsadí důležitý úsek prostý nepřítel, využijí úspěchu atd.).

Ve Francii se jezdecké divise dělí na normální a motomechanické. Složení normální jezdecké divise: 2 jezdecké a 1 motorisovaná brigáda, která má polovinu jednotek út. a polovinu motorisovaných jednotek (dragons portés). Složení motomechanické divise: má většinu obrněných vozidel a menší část motorisovaných jednotek.

Ať je již motorisovaných jednotek použito samostatně nebo v rámci nějaké smíšené jednotky, vždy se zhruba chovají stejně. K boji sesednou, po boji nasednou na auta, která jsou nedaleko. Pracují tedy obdobně jako jezdeckvo, jenže kůň je nahrazen autem. Správné jich použití vyžaduje, aby bylo využito jejich výkonnosti a pohyblivosti. Proto se jich s výhodou užije na křídlech anebo po průlomu. Výborně jsou k pronásledování. Poněvadž budou bojovat skoro vždy bez podpory, má být jejich úkol jen místně a časově omezen a mají být zasazeny proti nepříteli otřesenému. Nehodí se pro obranu, ale jsou výborné k ústupovému manévru.

Mají své výhody a nevýhody. Velkou výhodou je jejich rychlost 30—35 km/hod. a 200—250 km/den. Po tomto výkonu je jednotka svěží.

Nevýhodou je, že jsou odkázány na komunikace, což může mít za následek velké ztráty, jsou-li nasednuty a nepřítel je překvapí.

Jakmile sesednou, stanou se nejpomalejšími jednotkami, proto ovšem nesmějí vzhledem k možnému nebezpečí nepřátelského překvapení sesedat příliš daleko. Naopak musí jet naloženy co nejdále, neboť jich bude používáno tam, kde je jich co nejdříve potřeba a i 1hodinný přesun po sesednutí by mnohdy způsobil, že by přišly pozdě. Poněvadž jich může být použito jen k řadě krátkých a rychlých akcí, musí být i jejich nasazení co nejvíce urychleno.

Úspěšné použití jich závisí na tom, jakými vozidly jsou vybaveny. Mohou to být:

- 1) obyčejná nákladní auta,
- 2) speciální auta:
 - a) několikanápravová, která jsou pohyblivější v terénu než nákladní,
 - b) smíšená (vpředu kola, vzadu pásy), kterými jsou na př. vybaveny franc. dragons portés,
- 3) motocykly, které mají sice proti ostatním nevýhody (chabnější materiál, větší únava, delší proudy), ale jejich výhody (pohyblivější, skýtají menší cíl, možnost rozčlenit je v terénu) jsou větší než nevýhody.

Nutno však využít nových zkušeností a vynálezů, které dovolují:

- 1) obrnit vozidla, určená k transportu.
- 2) zvýšit pohyblivost v terénu a zavést pro transport pásová vozidla, která však jsou pomalejší, mají větší spotřebu a vyžadují větší péči,
- 3) organicky přidělenými OA. provést zajištění motorisovaných jednotek za pochodu. OA. by mohla provádět také aktivní OPÚV.

Účinné návrhy však jsou navzájem závislé; zvětšení váhy (obrnění) má za následek zmenšení rychlosti a pohyblivosti, silnější motor a větší spotřebu pohonných hmot. Na př.: 3nápravové obrněné vozidlo má spotřebu 50 l na 100 km. Při použití obrněného pásového vozidla (váha 8 t a motor 100—110 HP) stoupne spotřeba na 200 l za 100 km, okruh činnosti klesne z 200—250 km na 100 km a průměrná hodinová rychlost z 30—35 na 20 km. Avšak i přes to, že obrněné pásové vozidlo potřebuje mimo to větší ošetření a je dražší, přece jeho výhody jsou takové, že se časem stane k dopravě motorických jednotek nevyhnutelným.

Avšak i zavedením obrněného pásového vozidla nebude podobný transport za přesunu bezpečný proti nepřátelským střelám, prorážejícím pancíř. OPÚV. však není tím také vyřešena. Protože se motorisované jednotky budou přesunovat a bojovat bez podpory, budou tím vydány vřanc nepřátelské ÚV. Jeví se proto požadavek, aby byly vybaveny i protitankovými zbraněmi z těchto důvodů:

1) Zesílená motorisovaná brigáda při rychlosti 30 km/hod. bude mít hloubku asi 45 km. Takový proud by se bez protitankových zbraní mohl proti nepřátelské ÚV. chránit toliko svou rychlostí.

2) V boji operují motorisované jednotky ve velkém prostoru a mohou být proto snadno napadeny nepřátelskou ÚV. nejen samy, nýbrž i jejich opuštěná vozidla; zničením vozidel by se jednotky staly takřka bezcennými.

Pro aktivní OPÚV. by potřeboval každý motorisovaný prapor jednu čet protitankových zbraní. Nynější německé protitankové kanony (Taky) by se pro motorisované jednotky nehodily, ač jsou výborné, avšak jen jsou-li zasazeny již v pásmu, kde se očekává útok tanků. Pro aktivní OPÚV. by bylo nutno motorisovaným jednotkám přidělit protitankovou zbraň, která by byla pohotová k palbě i za přesunu, byla rovněž obrněná, stejně rychlá a pohyblivá jako obrněná pásová vozidla určená pro transport.

Závěrem možno požadovat:

1) obrnit vozidla na dopravu motorisovaných jednotek, 2) vybavit motorisované jednotky mechanickými protitankovými zbraněmi, a to pro prapor 1 četou a rovněž vyšší jednotce motorické přidělit tyto zbraně, které by chránily motorisovanou jednotku za přesunu a v boji by jednak posílily praporeční čety, jednak chránily opuštěná vozidla.